

НЕИЗВЕСТНИ ПИСМА НА П. К. ЯВОРОВ И Д-Р К. КРЪСТЕВ

Първото от писмата, които обнародваме тук за първи път, е изпратено от д-р К. Кръстев до Г. А. Кърджиев (1854—1907), виден български журналист след Освобождението, редактор на няколко вестници: „Варненский вестник“, „Работник“, „Братство“, „Напред“ и др., публицист и преводач (вж. за него Г. Боршуков, Социалистическият печат в България. Том I, София 1946, 78—86). Писмото на Кръстев е много любопитен документ за отношението на кръга „Мисъл“ и специално на редактора на списанието към делото на Ив. Вазов. Времето показва, че истината не е била на страната на Кръстев. Книжка VII на „Мисъл“ от год. XIII, 1907, за която става дума, има следното съдържание: Ст. Костурков — Преди и сега (За 25-годишния юбилей от освобождението на България); Хуго Салус — Песни; Нашето военно правосъдие (авторът не е означен); Н. Филипов — Ибсеновата Морска жена; Б. Колев — Причини за слабия успех по български в нашите училища; И. И. Давид — Шум от неизвестни водопади (стихотворение); Критика; Нови книги. — Редакцията получи писмото за обнародване от г. Г. Боршуков, за което му изказваме благодарност.

Двете писма на Яворов са отправени до неговия зет Н. Найденов. Те разкриват интересни страни както от психиката на поета, така и от отношенията му с д-р К. Кръстев. — Писмата се пазят в Славянския институт при Софийския университет.

1. Д-Р К. КРЪСТЕВ ДО Г. А. КЪРДЖИЕВ

София, 28. IX. 903 г.

Бай Кърджиев,

Четохъ въ посл. брой на „Обзоръ“ че VII-та книжка била мършава. Това може да е съвсѣмъ истина, но и да не е, азъ тамъ не мога да Ви се бъркамъ: оцѣнката на такива работи е нѣщо лично, субективно и никакво общо мѣрило не съществува. Но въ тая книжка има двѣ статии, подобни на които по цѣла година у насъ не се явяватъ: едната е Костурковата, а другата **, за Военното Правосъдие. Да не поменете никакъ книжката, разбирамъ, но да я поменете по такъв начинъ, безъ да направите никаква оговорка за тия двѣ статии, ми се вижда — най-слабо казано — несправедливо спрѣмо тия статии — спрѣмо тѣхнитѣ достоинства и, ако щете дори, спрѣмо тѣхното съдържание, т. е. прѣдметитѣ, които трактуватъ. Вѣрвамъ, нѣма да пропустнете да поправите грѣшката.

Пишъ Ви това не отъ завистъ на комплиментитѣ, направени на „Б. Сборка“, или специално на беллетристиката ѝ, писана отъ Ив. Ивановъ. Азъ дѣйствително завиждамъ, — само не на безосновни похвали, а на хубави статии, — каквито въ „Б. Сб.“ я срещна прѣзъ годината единъ два пѣти я не. Можете да бждете увѣрени, че половината отъ работитѣ, печатани тамъ, сж дохождали по-на-